

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Leodivm Ecclesiae Cathedralis

Rausinus, Stephanus

Namvrçi, 1639

Capvt Tertivm. Maiorem multò esse Politicam & extraiudicialem
Vsurpationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11818

Imperatore sed Regalibus tantum decoratur. Populi autem nullum esse in electione munus compertum est & exploratum. In primitiua Ecclesia Laicos etiam Episcoporum electioni interfuisse, & in eligendos desideria sua direxisse ex historiis Ecclesiasticis non obscure percipimus: at olim mos ille, aut comis tolerantia exoleuit: & districtum sacris vetatur canonibus. Honorius Tertius ad Messanæ Ecclesiæ Episcopo viduatæ Capitulum his verbis scripsit, Edicto perpetuo prohibemus ne per Laicos cum Canonicis, Pontificis (id est Episcopi) electio præsumatur; quæ si forte præsumpta fuerit nullam obtineat firmitatem: non obstante contraria consuetudine, quæ dici potius debet corruptela.

CAPVT TERTIVM.

*Maiorem multò esse Politicam & extraiudicialem
usurpationem.*

Nemo Consulatum & Consules ideò damnauerit quod origo aut progressus fuerit ab usurpatione. Alioquin eodem argumento Romanorum Imperium per totum orbem extensum, quod ab vna vrbe in orbem fuit effusum, redargui posset. Vinum saluberrimum est, nec ex nepotantium & comeffantium abusu malum redditur. Ipsa Consularis dignitas licet præter Scabinorum alio fine eam tunc inducentium intentionem, magnum fuit aliquando Reipublicæ fulcrum, & fortis ciuicæ disciplinæ neruus. Quod pastor gregi, rector elephanti,
Consul

Consul cordatus & impiger potest esse ciuibus. Dum bonis artibus honos defertur, & procul exulat ambitio, & eius nutrix suffragiorum corruptio, securus animo Consul, ingens est delictis corrigendis & auertendis adiumentum. Quod Alphonsus Aragoniæ & Neapoleos Rex dixit, vt herbas quasdam ad Solis motum, sic populares in Principum mores verti, quadantenus de honestiore plebe Leodiensi, ante corruptelam à paucis annis impunè grassantem, dici potuisset. In Consulem vt in Pastorem, & communem velut patrem respiciens imitamenta ab eo sumere poterat virtutum, vt & hortamenta. Elephas inter belluas eminens in medio furoris æstu, rabiem ponit ad vocem moderatoris. Quoties ante hæc funesta tempora proborum Consulum prudentia turbas & seditiones dispulit, priusquam coalescerent, coalescentes repressit, ardentes sedauit? Quoties sanis Consulum pijs Principum suorum conatibus coöperantium consiliis & egregia fortitudine, pestifera hæreseos luës ne ab infectis quibusdam finitimis in urbem & Pomærium furtim intraret, fuit impedita & exclusa? Absit inuidia, magnos aliquot nonnumquam viros Consulatus dedit aut ostendit, nec priscis Romanis inferiores, si in eandem gloriæ materiam aut messem incidissent. Et nostra ætas scelerum aliàs feracissima, non in totum fuit hominum antiqua virtute infæcunda, qui noctu & interdium pro salute populi concrediti inuigilantes, Fidei auitæ tenacissimi defensores, Cæsaream iurisdictionem perditissimorum quorundam clandestinis quasi cuniculis illic labantem, suis velut humeris sustinuerunt intra obedientiam Principi debitam

debitam populum continentes, qui neutralitatis beneficium, inæstimabilem ditiois totius thesaurum, aduersus exterorum infidiatorum machinas pluribus locis intentas illæsum seruarunt, & qui plures fecerunt esse re ipsa patriæ vtilis, quam plebi aliunde ad seditionem concitatae assentiendo, nedum assentando, placuisse. Nunquid Tribunatus plebis Romæ à secessionibus originem & augmentum cepit? Atqui abundant historiæ & plena sunt volumina eorum Tribunorum plebis qui iustè & sanctè Tribunatum gesserunt magno vrbis suæ bono. Saturninos, Clodios & similia portenta iure etiam legentes detestamur, & fratrum Gracchorum nimis popularium vices dolemus potius, quam manibus irascimur: sed Siccij Dentati quantumuis Patribus conscriptis inuisi, Tiberij Gracchi patris, Cn Domitij, & quatuor L. Hortensij collegarum memoriam nulla temporis profunditas obruet. Abs iurisdictione ex Pacto Tungrensi nata, non sine aliqua principalis authoritatis imminutione, non tantum equidem exortum præiudicij, dummodo illis claustris & sepimentis non egredieretur dilatandæ potestatis cupido, vt de eo magno pere querendum foret. Ciuitatum Defensoribus, ad quorum normam tolerati videntur fuisse hi Magistri, ciuilem, intra certam pecuniæ taxam & summam, competiisse authoritatem scimus: à quibus interim ad Prouinciæ Præsidem, Imperij Romani Magistratum, concedebatur appellatio. Inuerso ordine à Magistris & Iuratis ad Trigintaduumvirale Iudicium prouocatio instituitur, & ab illius sententijs Reuisio proponitur coram duobus Consularibus, Scabinis duobus, & totidem Commis-

Commis-

Commissarijs & Iurisperitis. Neque gradatio tot confistoriorum iuribus Domini noxia sit, dum ea à Domino tanquam à principio & fonte promanet, & subditi eius rei controuersiam non moucant. Nam quid ingentis fluminis interest, si fluendo in plures riuos aut fluuios diuidatur, vel Solis, si radiorum multiplicatione & repercussione plura in oppositis nubibus metèora uisuntur? Quanquam dubito, an ut ad maiestatem Principis tribunalium pluralitas conferre potest, ita illa ad populi commodum & publicam quietem conducatur. Maximilianus Cæsar, & post eum Carolus Quintus, ex solarij seu horologij oppidorum in quæ introierant inspectione, quale esset oppidanorum regimen coniectabant, existimantes vix posse ordinatam esse bene Rempubli- cam in qua dissonum & inordinatum esset solarium. Xenodochiorum & valetudinariorum multitudo, sæpe denotat pauperum & infirmorum multitudinem. Quod si leges debent in Republica esse tanquam medicamenta, quæ nec multa nec varia sunt agris propinanda, & verum est Platonis aureis signandum literis dictum, Vbi sunt plurimæ Leges, ibi & lites, itemque mores sint improbi, tanta tribunalium Leodiensium, non prophanorum tantum, sed Ecclesiasticorum multiplicis generis, varietas, non multum compendij fortunis & moribus adfert. Haud ferendum verò quod non pridem introducere contendunt, Ne cui liceat à suorum Auditoriorum sententijs ad Augustissimum Cæsarem vel suprema illius Archidicasteria recurrere, tanta temeritate ut eas realiter executioni tradant spretis mandatis & inhibitionibus Imperialibus. Qui contemptus tamen

QP 3

non

non est perpetuus, sed solis Publicolarum nomen affectantibus peculiaris. Quibus frustra occinas, Quod per Statuta à Recognoscente superiorem condita nequeat appellatio prohiberi: Quod ius appellandi sit de reseruatissimæ potestati, cui per inferiorem non potest derogari, Et quod à tribunalibus Principis, Scabinis nempe, & Consilio ordinario, liberè in dies ad Sacram Cameram Spirensēm prouocetur, exceptis casibus per priuilegia Diuerum Maximiliani Primi & Caroli Quinti expressis: peruicacia enim aurem aduersus rationis contentum obturauit. Hæc impræsentiarum de Iudiciali contentione. In ea quæ extra forensē vsum sunt laxiùs & licentiosius multo irrupere. Quando familia Consularis, satellitium Bombardariorum curandis tormentis bellicis designatorum, & armata decemvirum è triginta duabus Tribubus selectorum custodia in apricum venerint, non modo inquirō: ab vsurpatione emanasse constat. Nam lustrationes armorum, quæ statō anni die fieri consueuerunt, ortum suum debent Præsuli Erardo de Marka anno 1526, dum in decorationem festi Translationis gloriosæ Martyris Lamberti annuas pridie illius diei instituit: quæ proinde ita sunt de Regalibus Principis, sicuti ludii Circenses & Consualia à Rege Romulo Romæ instituta. Satis constat ante Ludouici Borbonij Præsulatum Consules tubæ cantu & vsu abstinuisse, sub eo vti cepisse; vt permulta & potissima quæque attentata tunc exorfos. Nemo mihi persuaserit Lacedæmonios præ oculis tum temporis habuisse, quos tradunt non ante ad dimicandum descendere solitos, quam tibiæ concentu & anapæsti pedis modulo cohortationis calore

lorem

lorem animo traxissent, vegeto & crebro ictus sono strenuè hostem inuadere admoniti. Ad pompam & apparatus tubam illos assumpsisse arbitror, quæ in bellis pluribus non fuerat iisdem ignota. Repagula cuncta ruboris sub Borbonio perrupere, si tamen colorem pudoris tempore Ioannis Hynsbergij retinuerant. Quamuis namque Ioannes Hynsbergius Hynsbergij & Leuenbergij Principis filius, qui ab anno 1419. vsque ad annum 1455. cathedram Episcopalem tenuit, Leodiensem Politiam pluribus instruxisset prærogatiuis, non sine priorum iurium detrimento, fassus est ante & post Episcopalis apicis ad Pontificias manus in fauorem Borbonij tunc annorum octodecim dimissionem, tædio inuasorum per ingratos subditos Regalium, in abdicationem spontaneam descendisse. Domestici & fautores scriptores haud diffitentur, quin circa annum 1429. inuito & reluctante antistite, Gallico suasu impulsu, cõactõ subitario exercitu in agrum Namurcensem excurrerint, fædè populati, Bouillis obsessis, capta & incensa Poluachia, quæ smaragdi castrum à plerisque nuncupabatur, trecentis villis, ac triginta tribus arcibus, nouemdecimque molendinis in eodem Namurcensi territorio, flamma & ferro deletis. Cumque ibidem Castrum de Holsim corona cinxissent & obsessi in compositionem venissent in Principis Hynsbergij fidem recepti, barbaro facinore in conspectu deprecantis & illachrymantis Principis fuerint immaniter iugulati. Sed hæc præijs quæ Borbonius vidit passusque est vmbrae aut tenues nubeculae sunt. O Legia quàm exlex fuisti, & vtinam fuisses tantum? Nemo credat talem te fuisse olim, nisi
quæ

quæ historicorum fidelium penicillo depinguntur, hodie per atram scenam nimis tragicè repeterentur. Accipe summatim millesimam eorum quæ sub Borbonio contigerunt. Magistri, Iurati & Ciues Leodienses, illorumque complices, oppida, villas, & loca, quantum possent, Principis occupare, carceres proprios facere, feudis veros hæredes à vero Domino inuestitos spoliare, & conuento precio alios intrudere, in Officiales, Ministros & Consiliarios Principis pro libidine fauire, illius legitimos subditos extra pomerium & leucam bannalem habitantes apprehendere, & incarceratos grandi pecuniarum quantitate mulctare, domos & castra partibus ipsorum non fauentium demoliri, innocentes promiscuè proscribere, Ecclesiasticos parùm propicios præbendarum suarum fructibus frustrari, & Capitulum ad indictiones Comitiales Statuum, propositionesque arbitrarias, & Gubernatorum Castellano- rumque destitutiones, & factiosorum in eorum locum surrogationes compellere, in improbo more habuerunt. Palàm in Episcopum nefariè debacchari, dominium Principatumque explodere, ad arma conclamare, ministeriorum vexilla explicare, & manipulatim confrepentibus vndique tympanis ex vrbe ad pugnam procedere, confœderationes & ligas cum alienigenis facere, conuocationes auctoritate Principis indictas contrario imperio rumpere, excommunicationes & interdicta Ecclesiastica iussu & decreto Apostolico imposita per contumeliam contemnere, Capitulum ad interdictorum eiusmodi prophanationem cogere, presbyteros adigere ad administrandum Sanctissimum Christi corpus

pus

pus excommunicatis, & reuertes in Mosam fluuium præcipites dare. Horret animus ad pridem admissorum facinorum & sacrilegiorum memoriam. Quis sensus præsentium? Ne quis innocentibus aduocatus aut procurator patrocinium præstaret, ne quis factorem Principis, alloquio, cibo, hospitio dignaretur, vetuerant edicto. Loca sacra cum prophanis eodem erant loco: illic inuasisse, percussisse, occidisse impunè erat: Eryn- nis solum Erigones infederat, iniuria Iustitiæ vices agebat: rerum capitalium rei per vim iudicio compe- tenti subtracti per tumultuantes sicarios absoluebantur, Ecclesiastici & clerici ad prophanum assertum tribunal protracti nunc fortunis, nunc capite plectebantur. Præcepta inhibitoria à Minoibus istis Tartareis in Officiales Episcopi & Capituli, in Scabinos & quosuis pro arbitrio sub indignationis, & ciuici iuris priuationis interminatione mox effectum sortitura vibrabantur. Quò non ruit excusso iugo excæcata nequitia? multis in locis, & nominatim in pago Sarfino ditionis Franchimontensis, exemptiones & francias concedere, & patentes desuper literas sigillo Ciuitatis munitas expedire præsumpserunt, quin etiam inibi medio foro columnis, vulgo Peronibus, Ciuitatis insignibus ad elangorem tubæ per globos armatorum erectis. Et ne gratuitò facinus inceptassent cuiusdam Collardi Plaque- t vxorem, quæ virum suum crudelissimè interemerat collegiatim manu armata è vinculis exemerunt. Hoc ipso maricidæ omnes: Cum paria sint delinquere, & tueri delinquentes: nisi maius peccatum sit, viam aperire & fruere peccaturis. Quid vltra recenseam?

Cum sacrilegiorum reos per Altam suam Iustitiam, & Palatij sui annulum antiquissimo iure & more Episcopus Iudicialiter esset correcturus, plebs impia debito iudicio & supplicio eripuit. In Cameram & Cætum Scabinorum causarum cognitioni & dicendo iuri vacantium Magistratus Ciuicus minaciter se immisit, & assumpta cum ijs iudicandi facultate, innoxios condemnauit, & noxios absoluit. Vnde initium & occasionem verisimilem accepit vsus, qui postea interiecto tempore inualuit, non inquiri in Ciues Leodienses, nec per inquisitiones sententiam in eos ferri, nisi coniuncta Consulium & quatuordecim Iuratorum auctoritate cum Iudicio Scabinali. Sicut vsque in illam ætatem, solemnem ad Annulum Palatij iurisdictionem perseuerasse constat, nefandis furiosorum motibus & tunc interruptam. Ab ea impudentia profluxisse id temporis prætenlum ius mensæ fæneratoriæ, quod Ciuitatenses sibi proteruè arrogarunt & vsque ad nuperam erectionem Montis Pietatis per Sereniss. Principem FERDINANDVM solatio tenuiorum ciuium instituti ex parte practicarunt, & quidam nequam homines in eodem monte adhuc superesse clamitant. Si quidem ab annalibus illius temporis edocemur, quod cum Episcopus fæneratores natione Lombardos in urbem admisisset, Magistratus iste lana non contentus in pellem inuolauerit, & carceribus mancipatos ante ingentis mulctæ solutionem non emisit. Denique vt perpetuam esse regulam scias, Cereuisarios seu Braxatores in omni pene seditione partem sibi vindicare non postremam, ad Coctorum istorum incoctas commotiones, Magistratus

tus

tus sub grauissima pœna inhibuit incolis pagi Sancti Petri iuxta Traiectum legitimis Episcopi subditis, ne de cætero cereuisiam coquerent, & præcepto non auscultantes in vincula coniectos multo ære damnauit. Nimis mira, & nimis nefanda. Sed

*Quis tumidum guttur miratur in Alpibus, aut quis
In Merbæ, crasso maiorem infante mamillam?*

CAPVT QVARTVM.

De Vsurpationibus Continuatio.

A Pud Philippum Cominæum legisse memini quod incidente inter illum & equitem Anglum familiari sermone Gallicæ & Anglicæ gentis, Anglus ore ingenuo iudicium suum de vtraque natione interponens dixerit, Quoties Angli cum Francis belligerauerint, vt plurimum victores extiterint, Victi autem semper fuerint quoties in foedera & Pacta coiuerint. Idem de Leodiensibus cum Principibus suis, sed alio epitheto verè pronuntietur. De Bello nequaquam. Quod enim subditi in Principem mouent, rebellio est & maiestatis crimen, non bellum. Et vasalli contumaces, perduelliones sunt, non hostes. Definiente Romano Iurisconsulto, hostes eos esse, quibus nos, aut qui nobis publicè bellum legitimè indicunt, cæteros latrones aut prædones habendos. Quoties rebellarunt, varia quidem aliquando sub inceptationem fortuna manus confertæ sunt, sed ad extremum fusi semper & fugati cum magno